

Briuselis, 2024 m. gegužės 30 d.
(OR. en)

9439/24

DUAL USE 39
POLCOM 203
COMER 87
RECH 254
ENER 255
ENV 557
CFSP/PESC 650

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Delegacijoms

Dalykas: Tarybos išvados dėl Baltosios knygos dėl eksporto kontrolės

Delegacijoms priede pateikiamos 4030-ame posėdyje Tarybos patvirtintos Tarybos išvados dėl Baltosios knygos dėl eksporto.

TARYBOS IŠVADOS

dėl Baltosios knygos dėl eksporto kontrolės

PRIMINDAMA

- A. 2023 m. birželio 20 d. Europos Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „Europos ekonominio saugumo strategija“¹;
- B. 2024 m. sausio 24 d. Europos Komisijos paskelbtą Baltąją knygą dėl eksporto kontrolės², kuri yra visapusiško prekybos, investicijų ir mokslinių tyrimų dokumentų rinkinio, parengto įgyvendinant Europos ekonominio saugumo strategiją, dalis, įskaitant

Europos Komisijos atliktą dabartinės civilinės ir karinės paskirties prekių (dvejopo naudojimo prekių) ES eksporto kontrolės sistemos analizę, siekiant puoselėti tarptautinį saugumą ir užtikrinti ES saugumo interesus geopolitinių įvykių kontekste; Europos Komisijos nustatytus esamus iššūkius ir jos siekį pradėti diskusiją dėl dabartinės ES eksporto kontrolės sistemos veiksmingumo didinimo ir

keturis Baltojoje knygoje dėl eksporto kontrolės pateikiamus „siūlomus atsakus“, dėl kurių Europos Komisija numato pasiūlyti tiek trumpalaikius, tiek vidutinės trukmės veiksmus;

PABRĖŽDAMA

- A. kad dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolė yra viena iš pagrindinių priemonių tarptautinei taikai ir stabilumui užtikrinti.

¹ Dok. ST 10919/23.

² Dok. ST 5859/24.

Be to, gyvybiškai svarbu užtikrinti, kad valstybės narės ir Sąjunga laikytųsi tarptautinių įsipareigojimų ir pareigų, visų pirma susijusių su neplatinimu, regionine taika, saugumu bei stabilumu ir pagarba žmogaus teisėms ir tarptautinei humanitarinei teisei;

- B. didelę valstybių narių įsipareigojimo laikytis daugiašalių eksporto kontrolės režimų svarbą, nes jos palaiko savo veiksmus, kuriais remiamas nuolatinis daugiašalis požiūris į eksporto kontrolę ir stiprinamas šių režimų veikimas, o tai labai svarbu užkertant kelią masinio naikinimo ginklų ir jų siuntimo į taikinį sistemų platinimui ir vengiant nepageidaujamo įprastinių ginklų kaupimosi bei skatinant tarptautinę taiką;
- C. kad ta eksporto kontrolė yra veiksmingiausia tuomet, kai yra taikoma daugiašaliu lygmeniu, kartu išlaikant vienodas sąlygas ir puoselėjant atvirumą bei moksliniams tyrimams ir inovacijoms palankią aplinką;
- D. poreikį visapusiškai pasinaudoti esamomis dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolės priemonėmis, atsižvelgiant į Europos Sąjungos bei jos valstybių narių kompetencijas ir pareigas, stiprinant vykdomą darbą, kuriuo siekiama visapusiškai įgyvendinti dabartinį Reglamentą (ES) 2021/821 dėl dvejopo naudojimo prekių³;
- E. tai, kad svarbu koordinuoti valstybių narių veiksmus ir suteikti tam prioritetą visapusiškai įgyvendinant dabartinį Reglamentą (ES) 2021/821, ir Europos Komisijos vaidmenį palengvinant tokį koordinavimą, visų pirma rengiant pagal 24 straipsnį įsteigtos Dvejopo naudojimo koordinavimo grupės posėdžius, pagal 25 straipsnio 2 dalį nustatyto vykdymo užtikrinimo koordinavimo mechanizmo posėdžius ir susijusius techninių ekspertų grupių posėdžius, taip pat dvejopo naudojimo elektroninę sistemą, kuria remiamas tiesioginis valstybių narių bendradarbiavimas ir keitimasis informacija, kaip numatyta pagal Reglamento (ES) 2021/821 23 straipsnio 6 dalyje;

³ 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/821, nustatantis Sąjungos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos ir tranzito kontrolės režimą (nauja redakcija), (*OL L 206, 2021 6 11, p. 1–461*).

PRIPAŽINDAMA

- A. kad, nebūtinai pritariant tolesnėms Tarybos diskusijoms dėl Baltojoje knygoje pateiktos tarptautinės eksporto kontrolės sistemos analizės arba joms neužkertant kelio, kintanti geopolitinė aplinka kelia naujų iššūkių, be kita ko, eksporto kontrolės srityje;
- B. Tarybos Dvejopo naudojimo prekių darbo grupės – paskirtojo politikos forumo diskusijoms Taryboje dėl dvejo naudojimo prekių eksporto kontrolės – įgaliojimus ir Tarybos Dvejopo naudojimo prekių darbo grupės darbą, atliktą po Baltosios knygos dėl eksporto kontrolės paskelbimo;
- C. kad toliau pateiktos išvados yra susijusios konkrečiai su Baltojoje knygoje dėl eksporto kontrolės išdėstytais „siūlomais atsakais“ ir nedaro poveikio jokioms visa apimančioms Tarybos nuomonėms dėl Europos ekonominio saugumo strategijos ir joje išdėstyto eksporto kontrolės vaidmens,

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

1. PRAŠO Komisijos kartu su valstybėmis narėmis, nedarant poveikio Komisijos iniciatyvos teisei, toliau nagrinėti galimybę pasinaudoti esamo Reglamento (ES) 2021/821⁴ 17 straipsniu kaip pagrindu priimti Komisijos deleguotąjį aktą, kad į Reglamento (ES) 2021/821 I priedą būtų laikinai įtrauktos naujos prekės, taip atspindint valstybių narių įsipareigojimus, kuriuos jos prisiėmė pagal daugiašalius eksporto kontrolės režimus kaip tų režimų narės;
2. MANO, kad siekiant veiksmingai ir tvariai atspindėti valstybių narių priimtus tarptautinius įsipareigojimus, kuriais remiami daugiašaliai eksporto kontrolės režimai, iš dalies pakeisti Reglamento (ES) 2021/821 I priedą, kad į jį būtų laikinai įtrauktos naujos prekės, taikant įprastą teisėkūros procedūrą būtų netinkama;

⁴ 17 straipsniu šiuo metu remiamasi reguliariai iš dalies keičiant I priedą, kad į jį būtų įtraukta kontrolė, dėl kurios susitarta pagal daugiašalius eksporto kontrolės režimus arba atitinkamose tarptautinėse sutartyse. Analizė, kurią prašoma atlikti, nedaro poveikio dabartiniam rėmimuisi šiuo straipsniu;

3. PRIMENA, kad Tarybos Dvejopo naudojimo prekių darbo grupė yra forumas, kuriam Taryba pavedė pasirengti Tarybos darbui ir teikti politines gaires dvejojo naudojimo prekių eksporto kontrolės politikos srityje bei susijusiais klausimais;
4. RAGINA Tarybai pirmininkaujančią valstybę narę visapusiškai pasinaudoti Tarybos Dvejopo naudojimo prekių darbo grupe, be kita ko, prireikus rengti reguliarius saugaus ir konfidencialaus formato darbo grupės aukšto lygio posėdžius pagrindiniais eksporto kontrolės politikos klausimais ir atitinkamai pranešti Nuolatinių atstovų komitetui bei Tarybai;
5. PABRĖŽIA, kad nacionalinė kontrolė išlieka valstybės narės kompetencija ir yra viena iš priemonių nacionalinio saugumo problemoms spręsti, todėl bet kokia rekomendacija dėl savanoriško nacionalinių kontrolės sąrašų koordinavimo turėtų nedaryti poveikio valstybės narės gebėjimui imtis veiksmų reaguojant į nacionalinio saugumo problemas, joje turėtų būti atsižvelgiama į valstybių narių teisinių sistemų skirtumus ir į administracinės naštos padarinius;
6. PRIPAŽĮSTA, kad svarbu koordinuoti valstybių narių veiksmus siekiant užtikrinti tiek visapusišką, tiek veiksmingą Reglamento (ES) 2021/821 įgyvendinimą, visų pirma kiek tai susiję su nacionalinių kontrolės sąrašų patvirtinimu;
7. PRIMYGTINAI RAGINA Komisiją užtikrinti, kad būtų suplanuota pakankamai posėdžių, kaip numatyta Reglamento (ES) 2021/821 24 straipsnyje ir 25 straipsnio 2 dalyje, kad reikiamu intensyvumu ir dažnumu, saugiai ir konfidencialiai būtų veiksmingai vykdomas valstybių narių veiklos įgyvendinantis ir vykdamas Reglamentą (ES) 2021/821 koordinavimas;
8. TIKISI, kad Komisija ir Taryba bendradarbiaus siekdamos pagal Reglamento (ES) 2021/821 26 straipsnio 1 dalį priimti Rekomendaciją dėl geresnio nacionalinių kontrolės sąrašų koordinavimo, atsižvelgdamos į išvadas dėl nacionalinių kontrolės sąrašų terminų, dėl kurių buvo susitarta Tarybos Dvejopo naudojimo prekių darbo grupėje, ir kitas valstybių narių nuomones;

9. RAGINA Komisiją ir valstybes nares visų pirma įgyvendinti dabartinį Reglamentą (ES) 2021/821 ir visapusiškai pasinaudoti esamomis dvejopo naudojimo prekių eksporto kontrolės priemonėmis;
10. ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos pasiūlymą paankstinti Reglamento (ES) 2021/821 dėl dvejopo naudojimo prekių vertinimą ir mano, kad prioritetą turėtų būti teikiamas šio reglamento įgyvendinimui, taip pat primena, kad kai kurios nuostatos ir priemonės dar turi būti įdiegtos arba šiuo metu yra bandomos;
11. PRAŠO Komisijos į tyrimo, kuriuo remiamas vertinimas, įgaliojimų nustatymą įtraukti valstybes nares;
12. PRAŠO Komisijos nuolat informuoti Tarybą apie veiksmų įgyvendinimą, be kita ko, teikti ataskaitas atitinkamiems Tarybos parengiamiesiems organams, tokiems kaip Tarybos Dvejopo naudojimo prekių darbo grupė, ir prašyti jų atsiliepimų.
